

Murcia

sticker: 'Iedere druppel is leven', maar aan verkoeling biedende fontein, winnaar van een gemeentelijke wedstrijd, bestaat uit twee grote bronzen kruiken boven elkaar. Gestaa loopt een stroompje water in de bovenste kruik en vandaar in de

De stad Murcia wordt in de omgeving 'de kookpot' genoemd. De temperatuur kan er 's zomers dan ook flink oplopen, want de zee ligt er iets te ver weg om een verkoelende bries aan te leveren. Toch wordt het er vrijwel nooit zo verstikkend heet als dieper in het binnenland. De stad is mooi gelegen in het dal van de Segura, een rivier die in vroeger tijden nogal eens voor overstromingen zorgde. Tegenwoordig vormt vooral drinkwatertekort een dreiging. Aan openbare gebouwen hangen spandoeken met de slogan 'Water voor iedereen' en bij veel kranen hangt een waarschuwings-

sticker: 'Iedere druppel is leven', maar aan verkoeling biedende fontein, winnaar van een gemeentelijke wedstrijd, bestaat uit twee grote bronzen kruiken boven elkaar. Gestaa loopt een stroompje water in de bovenste kruik en vandaar in de kruik eronder, die op zijn beurt iedere dertig

seconden omkiept, zodat telkens met een enorm gekletter de inhoud over de grond stroomt. De Brug der Gevaren uit 1741 is de oudste brug in de stad, gebouwd nadat bij een overstroming zijn voorganger werd meegesleurd. Deze brug wordt veilig bewaakt door een Mariabeeldje in een nis, de *Virgen de los Peligros*. Dichtbij de brug 'zwemt' stroomopwaarts een reusachtige sardine, die bij hogere waterstanden een speels boogje water spuit.

In het jaar 825 werd Madina Mursiya gesticht door Abderramán II, de emir van al-Andalus, maar al eerder bestond er een kleine Romeinse nederzetting onder de naam Murtia, genoemd naar de mirtestruiken die nog steeds overdadig groeien langs de rivier de Segura. De Arabieren legden een uitgebreid net van irrigatiewerken aan rondom de stad waarvan een deel nog steeds intact is. Uit veelvuldige opgravingen in het omringende gebied is afgeleid dat er al in zeer oude tijd mensen leefden. Tijdens

de september-feesten van de stad vindt telkenjare op het plein voor de kathedraal plechtig een heropvoering plaats van de stichtingsceremonie uit het jaar 825.

Reeds in 1272 werd in Murcia een universiteit gesticht, niet de oudste van Spanje, maar wel ruim drie eeuwen ouder dan de universiteit van Leiden, de oudste in Nederland. Tegenwoordig is deze universiteit met bijna 40.000 studenten lang niet de grootste van Spanje, maar wél een factor van belang in de stad.

In vroeger eeuwen stonden er vele korenmolens langs de rivier de Segura. Nu wordt er nog maar één in stand gehouden, maar in het hydraulisch museum en in het *Museo de la Ciencia y el Agua* (Museum voor Wetenschap en Water) worden alle aspecten van deze vroegere levensbronnen uitvoerig toegelicht. De *Jardín de Floridablanca* is het oudste openbare park van Spanje: eind achttiende eeuw bepaalde graaf José Moñino, minister onder Karel III, voor zijn overlijden, dat zijn park voor de bevolking van zijn geboorteplaats werd opengesteld. De reuzenicussen met hun enorme wortelstelsels in dit schaduwrijke park doen je direct geloven dat ze er al twee eeuwen staan.

Tegenwoordig is Murcia een gezellige, levendige stad met ruim 430.000 inwoners, hoofdstad van de gelijknamige Autonome Regio, met een belangrijke, ook exporterende industrie op het gebied van met name levensmiddelen, dranken, stoffen en leer. Buitenlandse toeristen komen er niet *en masse*, hooguit op een dagtrip vanuit de nabijgelegen badplaatsen. Zowel in het voorjaar als in het najaar zijn er uitgebreide feesten in de stad. De hele maand september wordt de verovering van de stad door de Christenen op de Moren in de dertiende eeuw gevierd: *Moros y Cristianos*. Dan zijn er defilé's met praalwagens en fantasievol uitgedoste, statig voortschrijdende groepen, enthousiast toegejuicht door de toegestroomde menigte langs de kant. Oorverdovende muziek van de *banda's* wordt begeleid door paukengeroffel. Overal in het centrum weerklinkt muziek en wordt spontaan gedanst. Tot diep in de nacht worden handkarren vol speelgoed en lekkernijen voortgeduwd en onvermoeibaar tapas en porties paella geserveerd.

Na de verovering van de stad door de Christenen begon men in 1266 aan de bouw van een kathedraal op de plaats van de grote moskee. De kathedraal vertoont gedeelten in gotische en barokke stijl. Het hart en de ingewanden van koning Alfons X de Wijze

worden in deze kathedraal als relikwieën bewaard, overeenkomstig zijn beschikking, als erkenning voor de hem zeer toegewijde stad. Aan het plein de *Plaza del Cardenal Belluga*, tegenover de kathedraal en daarmee op harmonieuze wijze contrasterend, is in 1998 een nieuw gedeelte verrezen van het *Ayuntamiento*, van architect Rafael Moneo. Dwars op beide gebouwen bevindt zich het bisschoppelijk paleis, dat uit de achttiende eeuw dateert.

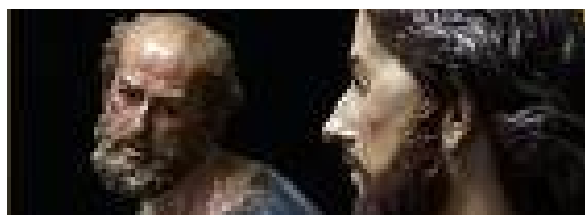

Vóór het Palacio Almudí, de voormalige korenbeurs uit de 15e eeuw, tegenwoordig in gebruik als gemeente-archief, staat een grappig, gloednieuw beeld, genaamd *Venus op de fiets*, vervaardigd door Antonio Campillo, een bekend beeldhouwer uit Murcia, van wiens hand meer originele beelden te vinden zijn in de stad. Misschien is deze Venus bedoeld om de inwoners tot voorbeeld te strekken, maar ondanks de vele vlakke wegen in de stad is zij vooralsnog vrijwel de enige wielrijdster.

Murcia is rijk aan musea en kunstgaleries: het *Museo de Bellas Artes*, het *Museo de Santa Clara* (in een voormalig klooster), het Archeologisch Museum en de *Sala de Verónicas* zijn alle beslist een bezoek waard, behalve om de collecties ook om de fraaie gebouwen waarin ze gehuisvest zijn. Een opmerkelijk museum is het *Museo Salzillo*, volledig gewijd aan het omvangrijke werk van Francisco

Salzillo (1707-1783), een beeldhouwer die zijn hele leven in Murcia woonde en werkte, er zelfs vrijwel nooit een stap buiten zette. Francisco Salzillo erfde het atelier van zijn vroegoverleden, uit Napels afkomstige vader en breidde dat uit tot een grote werkplaats met vele leerlingen.

Dat hij zich persoonlijk intensief bemoeide met iedere fase van de uitgevoerde werken, blijkt uit zijn onmiskenbare eigen stempel. De thema's zijn voornamelijk religieus van aard, eensdeels weergegeven in grote beelden en taferelen, anderdeels in bijbelse landschappen vol minutieus uitgewerkte figuurtjes. De stijl is te klassificeren als rococo met invloed van Italiaanse barok, de uitvoering in gepolychromeerd hout, gebakken klei en smeedwerk. De kleding is opgeschilderd of uitgevoerd in weelderige stoffen met borduursels. Acht manshoge beelden en beeldengroepen, opgesteld in de kerk die onderdeel uitmaakt van het museum, geven gebeurtenissen uit de laatste dagen van Christus weer, waaronder een imposant Heilig Avondmaal. De landschappen vol minutieus uitgewerkte figuurtjes doen bij eerste aanblik denken aan modeltreinen-scenery, maar bij nadere beschouwing geven de raakgetroffen gelaatsuitdrukkingen en houdingen blijk van groot vakmanschap. Er staan uitvoerige taferelen opgesteld van episodes rondom de geboorte van Christus, getuigen van de grote devotie van deze in Murcia zeer geliefde beeldhouwer. Tijdens de passieweek worden in de stad vanuit verschillende kerken beelden van Salzillo in processie rondgedragen.

In alle eenvoud aangrijpend is een beeldengroep van González Bertrán langs de brede weg langs de rivier. Het werk is getiteld *De Mensenrechten*, een kring figuren, dicht opeen met de gezichten naar buiten gekeerd. De mannen zijn uiterst gestileerd weergegeven, de kinderen en vrouwen genuanceerd uitgewerkt. Aandacht voor mensenrechten is ook in Murcia beslist geen overbodige kwestie, gezien de lange rij wachtende Afrikanen bij de Vreemdelingenpolitie en de bedelaars van alle leeftijden.

Heleen Peeters, 29 september 2009